

Amelie

Audrey
Tautou

Најљепши филмови које сам погледао док сам ишао у ову школу

Како је боље насмијати једну особу, него оставити гомилу равнодушном, рећи ћу: Пинчон и Жижек, чувајте се, надам се да долазим.

У сваком случају, ово је вјероватно посљедњи текст који пишем за *Орфеј*. Вјерујем да ми то на неки начин дозвољава да употребљавам то омражено прво лице. И с обзиром да је посљедњи, било би lijepo да буде и другачији од оних које сам досада написао. Да ли је спомињање носталгије у деветнаестој години нечијег живота питање здравог разума или питање морала? И док су протекле четири године на неки други начин обиљежили Сара Кејн или Харуки Мураками или Василиј Сигаретов или Даниел Ковач или Тони Морисон или Интерпол или Arcade Fire или The Books или Сигур Рос или Конор Оберст или неизбежни репери туђих времена попут Radiohead, The Smiths, Pavement, Mercury Rev, Belle and Sebastian, Xefa Manguma, Вирџиније Вулф, Силвије Плат и Сен Хон Перса, оно што мене у цијелој популарној култури највише интересује, свакако захтијева подробније листање.

На филмове у нашем средњешколском образовању нико није

обраћао пажњу, уз изузетак једне професорице којој дугујемо гледање *Кери Брајана де Палме* и *Дјечац не плачу* Кимберли Пирс. Осим тога, филмови су спомињани тек да нам се укаже на књижевност као застрашујуће супериорнију форму приповиједања или искористи као извор знања која нам могу помоћи при учењу историје. Није зато чудно што у мом разреду, гдје многи иступају као љубитељи свега српског, па тако и српског филма, само још двоје људи зна ко је Душан Макавејев, док овај доживљава десетоминутни аплауз у Сарајеву. То ме доводи до Далибора Матанића. Многи ће вам рећи колико је српски филм бољи од хрватског, али немојте им вјеровати. Сам Матанић је довољан да пољуља такве тврдње. Заправо, саме *Фине мртве дјевојке* су довољне. Тако храбар и паметан филм ријеткост је овдје гдје се ми налазимо, и то што је Матанићев сљедећи *Сто минута славе*, иако једнако храбар, ипак нешто мање паметан, никако не смањује нестрпљивост при ишчекивању његових следећих

остварења. А поред *Фине мртве дјевојке* десио се и *Небо, сателити* Лукаса Ноле, формално изазован филм о богочовјеку који за вријеме рата путује Херцеговином. Нола се, за разлику од већине овдашњих режисера, не срами тога што се налази у Европи и обиљежава свој филм појмовима тешког, затвореног, неприступачног, али и поетичног. И то је то што се тиче Балкана. Наравно, ту су и *Пољупци* Саше Радојевића за који се могу само надати да ће доћи у бањалучке биоскопе, а и ако дође, биће то вјероватно на седам дана, тако да га никако не пропустите. Радојевић је предиван филмски критичар београдског *Блица* коме је ово деби. Као и код Ноле, тешко, затворено, неприступачно, а неки ће рећи и траљаво, али поетично и људско. Након што ми је професор оставио одријешене руке што се тиче теме текста, а ја схватио да ћу писати о најбољим филмовима протекле четири година, збило се питање: о којим најбољим филмовима ћу писати? Најбољим филмовима по